

Forslag

til

Lov om ændring af lov om offentlig sygesikring.

(Fødselshjælp m. m.).

Fremsat den 14. marts 1972 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov nr. 311 af 9. juni 1971 om offentlig sygesikring foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, affattes således:

„Personer, hvis indtægt ikke overstiger den i § 3 nævnte grænse, har ret til vederlagsfri lægehjælp, tilskud til tandbehandling og fysiurgisk behandling m. v. efter reglerne i § 6, stk. 1-3, § 8, stk. 2, og § 9, stk. 2“

2. § 11 affattes således:

„ § 11. Den offentlige sygesikring yder lægehjælp ved fødsel i overensstemmelse med § 6“.

3. I § 12, stk. 1, ændres „§ 9, stk. 2, 1. pkt.“ og § 11, stk. 1, 1. pkt. til „§ 9, stk. 2, 1. pkt.“.

4. I § 12, stk. 2, ændres „8, 9 og 11“ til: „8 og 9“.

5. I § 13 ændres „9, 10 og 11“ til: „9 og 10“.

6. I § 16 indsættes som stk. 3 og 4:

„Stk. 3. Personer, der ved lovens ikrafttræden er omfattet af direkte forsikring i Danske Sygekassers Udligningskasse for Begravelseshjælp, og som på dette tidspunkt ikke har bopæl her i landet, har ret

til fripolice til begravelseshjælp efter regler, der fastsættes af socialministeren. Retten til begravelseshjælp efter en sådan fripolice bortfalder, hvis der ved den pågældende persons død ydes begravelseshjælp i medfør af stk. 1-2.

Stk. 4. Udgifterne til ydelser efter stk. 3 afholdes af staten“.

7. § 17, stk. 3, ophæves.

8. I § 18, stk. 1, 2. pkt., udgår: „eller jordemoderen“, og i § 18, stk. 2, 2. pkt. udgår „eller jordemoder“.

9. I § 19 udgår: „og jordemødre.“

10. I § 26, stk. 2, 1. pkt., ændres „9 og 11“ til: „9 og 19.“

11. I § 27, stk. 6, 1. pkt. udgår „jordemødre“.

12. § 29, 2. pkt., ophæves.

§ 2.

§ 1, nr. 6, træder i kraft den 1. april 1973. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 1-5 og nr. 7-12 fastsættes af socialministeren.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget er en følge af det af indenrigsministeren fremsatte forslag til lov om svangerskabshygje og fødselshjælp. Gennemførelsen af dette lovforslag vil medføre, at der ikke længere vil være behov for fødselshjælp ved jordemoder som ydelse inden for rammerne af den offentlige sygesikring, og ved nærværende lovforslags § 1, nr. 1-5 og 7-12 foreslås det derfor at ophæve de bestemmelser i loven om offentlig sygesikring, der vedrører jordemoderhjælpen og overenskomster vedrørende denne ydelse. Herudover stilles der forslag om en overgangsbestemmelse vedrørende visse begravelsesforsikringer og om en tydeliggørelse af lovens § 26, jfr. bemærkningerne nedenfor til § 1, nr. 6 og nr. 10.

De foreslåede ændringer vedrørende jordemoderhjælpen vil medføre en vis besparelse i amtskommunernes og Københavns og Frederiksberg kommuners udgifter til offentlig sygesikring og i statens udgifter til refusion heraf. Til belysning af udgiftens størrelse kan anføres, at sygekassernes udgifter til jordemoderhjælp til kassernes nydende medlemmer (ca. 90 pct. af befolkningen over 16 år) i året 1970 udgjorde 17,7 mill. kr. Endvidere vil der blive tale om en mindre besparelse i udgifter til befordring af fødende til jordemoder og til befordring af jordemødre til de fødende. Det forudsættes imidlertid, at i hovedsagen tilsvarende ydelser vil blive stillet til rådighed efter loven om svangerskabshygje og fødselshjælp.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1-5, 8-9 og 11-12. Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6.

Ifølge § 67, stk. 1, i lov om den offentlige sygeforsikring, jfr. lovbekendtgørelse nr. 403 af 23. oktober 1967, har enhver, der før den 1. januar 1954 havde krav på begravelseshjælp gennem sygekassernes genforsikring af begravelseshjælp, krav på begravelseshjælp fra Dansk Sygekassers Udligningskasse for Begravelseshjælp på betingelse af fortsat betaling af præmie.

Ifølge § 16 i lov nr. 311 af 9. juni 1971 om offentlig sygesikring ydes der begravelseshjælp, når en af

loven omfattet person dør. Som følge heraf vil der også blive ydet begravelseshjælp for tiden efter 1. april 1973 ved begravelse af en person, der i medfør af den tidligere sygeforsikringslovs § 67, stk. 1, har opretholdt direkte begravelsesforsikring i udligningskassen.

Blandt de personer, der har opretholdt direkte begravelsesforsikring i udligningskassen, er der imidlertid et mindre antal, der har bopæl i udlandet. Såfremt disse personer ved deres død fremdeles har ophold i udlandet, vil der ved deres død ikke blive ydet begravelseshjælp efter den nye sygeforsikringslovs § 16. De pågældende vil ikke kunne opretholde direkte forsikring i udligningskassen ud over 1. april 1973, idet udligningskassens virksomhed ophører, jfr. § 30, stk. 1, i den nye sygeforsikringslov.

Det foreslås, at der åbnes mulighed for, at de til disse personer udstedes et bevis (tripolice) for, at de pågældende personers efterladte har ret til den i beviset angivne begravelseshjælp, uden at der kræves yderligere præmiebetaling for tiden efter 1. april 1973. Såfremt de pågældende imidlertid som følge af tilflytning til Danmark omfattes af lovens almindelige regler om begravelseshjælp på tidspunktet for dødsfaldet, vil den nævnte tripolice ikke udløse ret til yderligere begravelseshjælp.

Ifølge foreliggende oplysninger vil de foreslåede regler få betydning i knap 100 tilfælde, og der skønnes i alt at blive tale om ydelse af begravelseshjælp for i alt knap 25.000 kr.

Til nr. 10.

Den foreslåede ændring er dels en konsekvens af, at overenskomster om jordemoderhjælp foreslås bragt til ophør, dels en tydeliggørelse af, at også de i lovens § 19 omhandlede overenskomstbestemmelser om kørselsgodtgørelse skal godkendes af socialministeren.

Til § 2.

Den del af de foreslåede ændringer, der er foranlediget af lovforslaget om svangerskabshygje og fødselshjælp, foreslås sat i kraft efter socialministerens bestemmelse med henblik på, at disse bestemmelser ikrafttræden kan afpasses efter tidspunktet for ikrafttrædelsen af loven om svangerskabshygje og fødselshjælp.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende lov.

§ 2. Personer, hvis indtægt ikke overstiger den i § 3 nævnte grænse, har adgang til vederlagsfri lægehjælp, tilskud til tandbehandling, fysiurgisk behandling m. v. og vederlagsfri jordemoderhjælp efter reglerne i § 6, stk. 1-3, § 8, stk. 2, § 9, stk. 2, og § 11, stk. 1.

Stk. 2. Personer, hvis indtægt overstiger den nævnte grænse, har ret til tilskud fra den offentlige sygesikring til delvis dækning af udgifter til lægehjælp. Socialministeren kan dog fastsætte bestemmelser, hvorefter lægehjælp m. v. i nærmere angivet omfang ydes disse personer vederlagsfrit.

Stk. 3. Personer, der er henført til den i stk. 2 nævnte persongruppe, kan begære, at de og deres hjemmenværende børn under 16 år forbliver i denne gruppe, uanset om deres indtægtsforhold giver dem ret til at blive overflyttet til den i stk. 1 nævnte persongruppe. Et barn kan ved 16 års alderen begæres optaget i den i stk. 2 nævnte persongruppe, såfremt forældrene henhører til denne. Det samme gælder i tilfælde, hvor begge forældre ikke samlever med barnet, såfremt den af forældrene, der samlever med barnet, henhører til den i stk. 2 nævnte persongruppe.

§ 11. Den offentlige sygesikring yder kvinder, der er omfattet af § 2, stk. 1, vederlagsfri jordemoderhjælp efter regler fastsat af socialministeren. Endvidere ydes der efter regler, der fastsættes af sundhedsstyrelsen, de nødvendige hjælpemidler til fødslen og den hjælp til moder og barn, der står i umiddelbar forbindelse med jordemoderhjælpen.

Stk. 2. Til kvinder, som er omfattet af § 2, stk. 2, yder den offentlige sygesikring tilskud til delvis dækning af udgifter til jordemoderhjælp, medmindre socialministeren i medfør af § 2, stk. 2, 2. pkt., har fastsat, at hjælpen skal ydes vederlagsfrit. Tilskudsbeløbet udgør samme beløb, som den offentlige sygesikring skulle have afholdt som jor-

Forslaget.

1. § 2, stk. 1, affattes således:

„Personer, hvis indtægt ikke overstiger den i § 3 nævnte grænse, har ret til vederlagsfri lægehjælp, tilskud til tandbehandling og fysiurgisk behandling m. v. efter reglerne i § 6, stk. 1-3, § 8, stk. 2, og § 9, stk. 2“

Stk. 2 uforandret.

Stk. 3 uforandret.

2. § 11 affattes således:

„§ 11. Den offentlige sygesikring yder lægehjælp ved fødsel i overensstemmelse med § 6“.

Gældende lov.

demoderhjælp til en kvinde, der er omfattet af § 2, stk. 1. Herudover ydes der dækning af udgiften til hjælpemidler m. v. som nævnt i stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3. Herudover yder den offentlige sygesikring ved fødsel lægehjælp i overensstemmelse med § 6.

§ 12. Bestemmelser, der udfærdiges af socialministeren i medfør af § 2, stk. 2, 2. pkt., § 6, stk. 2, § 6, stk. 3, 1. pkt., § 8, stk. 2, 1. pkt., § 9, stk. 2, 1. pkt., og § 11, stk. 1, 1. pkt., fastsættes i overensstemmelse med overenskomster afsluttet i henhold til § 26, stk. 2.

Stk. 2 Foreligger der ingen godkendt overenskomst om vilkårene for ydelser efter §§ 6, 8, 9 og 11 til de i § 2, stk. 1, nævnte personer, har de pågældende ret til at modtage tilskud fra den offentlige sygesikring til delvis dækning af udgiften efter nærmere af socialministeren fastsatte regler.

§ 13. Det sociale udvalg kan undtagelsesvis yde hjælp til supplerung af de i §§ 6, 8, 9, 10 og 11 omhandlede ydelser.

§ 16. Dør en person, der indtil dødsfaldet havde ret til ydelser efter denne lov, yder det sociale udvalg en begravelseshjælp på 950 kr. Beløbet reguleres i overensstemmelse med § 28, stk. 2. Socialministeren fastsætter nærmere regler for begravelseshjælpens størrelse ved begravelse af et barn under 16 år.

Stk. 2. Til boet efter en person, der i tiden fra 1. januar 1954 til denne lovs ikrafttræden uafbrudt har været nydende medlem af en anerkendt sygekasse eller omfattet af begravelseshjælp i Danske Sygekassers Udligningskasse for Begravelseshjælp, og som herigennem den 1. januar 1954 havde sikret sit bo en højere begravelseshjælp end 350 kr., ydes der ud over det i stk. 1 omhandlede beløb et tillæg svarende til det beløb, hvormed den sikrede begravelseshjælp den 1. januar 1954 oversteg 350 kr.

Forslaget.

3. I § 12, *stk. 1*, ændres „§ 9, stk. 2, 1. pkt., og § 11, stk. 1, 1. pkt.“ til: § 9, stk. 2, 1. pkt.“

4. I § 12, *stk. 2*, ændres „8, 9 og 11“ til: „8 og 9“.

5. I § 13 ændres „9, 10 og 11“ til „9 og 10“.

Stk. 1 uændret.

Stk. 2 uændret.

6. „I § 16 indsættes som stk. 3 og 4:
„*Stk. 3.* Personer, der ved lovens ikrafttræden er omfattet af direkte forsikring

Gældende lov.

§ 17. I sygdomstilfælde yder det sociale udvalg godtgørelse for nødvendig befordring af de i § 2, stk. 1, omhandlede personer til og fra alment praktiserende læge, for så vidt de pågældende behandles eller undersøges for amtskommunens regning efter denne lov.

Stk. 2. Ligeledes yder det sociale udvalg i sygdomstilfælde godtgørelse for nødvendig befordring af de i § 2, stk. 1, omhandlede personer til og fra speciallæge, for så vidt den pågældende behandling eller undersøgelse helt eller delvis finder sted for amtskommunens regning efter denne lov efter henvisning fra alment praktiserende læge og ydes af den speciallæge inden for vedkommende speciale, der har konsultationssted nærmest ved patientens opholdssted.

Stk. 3. Endvidere yder det sociale udvalg godtgørelse for nødvendig befordring af kvinder, der omfattes af § 2, stk. 1, til og fra jordemoder, for så vidt jordemoderen yder hjælp for amtskommunens regning i medfør af § 11. Befordringen ydes højst inden for en afstand af 10 km i hver retning, dog den fulde afstand til og fra nærmest praktiserende jordemoder, der ikke er forhindret i at yde bistand, eller til og fra den distriktsjordemoder, i hvis distrikt den pågældende opholder sig.

§ 18. Befordring, for hvilken der ydes godtgørelse efter § 17, skal ske med det efter forholdene billigste forsvarlige befordringsmiddel og ydes kun, når den enkelte befordringsudgift overstiger en af socialministeren fastsat grænse. Det sociale udvalg kan om fornødent rådføre sig herom med lægen eller jordemoderen. Nærmere regler om ydelse af befordringsgodtgørelse efter § 17 og dækning af andre nødvendige rejseudgifter i

Forslaget.

i Danske Sygekassers Udligningskasse for Begravelseshjælp, og som på dette tidspunkt ikke har bopæl her i landet, har ret til fripolice til begravelseshjælp efter regler, der fastsættes af socialministeren. Retten til begravelseshjælp efter en sådan fripolice bortfalder, hvis der ved den pågældende persons død ydes begravelseshjælp i medfør af stk. 1-2.

Stk. 4. Udgifterne til ydelser efter stk. 3 afholdes af staten“.

Stk. 1 uændret.

Stk. 2 uændret.

7. § 17, stk. 3, ophæves.

8. I § 18, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår: „eller jordemoderen,“ og i § 18, *stk. 2, 2. pkt.*, udgår „eller jordemoder“.

Gældende lov.

forbindelse hermed fastsættes af socialministeren.

Stk. 2. Befordringsgodtgørelse ydes af det sociale udvalg i den kommune, i hvilken patienten opholder sig på det tidspunkt, da befordringen rekvireres. Søges befordringshjælp hos det sociale udvalg på et midlertidigt opholdssted, kan godtgørelse for tilbagekørsel fra læge eller jordemoder kun forlanges til det midlertidige opholdssted.

§ 19. Bestemmelser om kørselsgodtgørelse til læger og jordemødre, der tilkaldes til de § 2, stk. 1, omhandlede personer, fastsættes ved de i § 26 nævnte overenskomster. Foreligger der ingen godkendt overenskomstbestemmelse herom, fastsætter socialministeren de nærmere regler.

§ 26. Der nedsættes et centralt forhandlingsudvalg på 7 medlemmer, der udpeges for de kommunale råds funktionsperiode. 6 af medlemmerne vælges af Amtsrådsforeningen i Danmark, og 1 medlem udpeges af Københavns magistrat og Frederiksberg kommunalbestyrelse i forening. Kommunernes Landsforening udpeger 2 repræsentanter, der deltager i forhandlingsudvalgets møder. Socialministeren kan om fornødent fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved valg af medlemmer.

Stk. 2 Forhandlingsudvalget afslutter på den offentlige sygesikrings vegne overenskomster med organisationer af læger m. fl. om vilkårene for de i lovens §§ 6, 8, 9 og 11 omhandlede ydelser. De nævnte overenskomster har kun gyldighed efter denne lov, for så vidt de er godkendt af socialministeren.

Stk. 3. Inden socialministeren fastsætter de nærmere regler, hvortil ministeren er bemyndiget i § 1, stk. 3-6, § 3, stk. 3-4, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, og § 15, skal ministeren indhente en udtalelse fra forhandlingsudvalget. Inden der afsluttes overenskomster med andre stater som omhandlet i § 20, skal ministeren indhente en udtalelse fra forhandlingsudvalget.

Stk. 4. Udgifterne ved forhandlingsudvalgets virksomhed fordels på amtskommunerne, Københavns og Frederiksberg kommuner efter regler, der fastsættes af socialmini-

Forslaget.

9. I § 19 udgår: „og jordemødre“.

Stk. 1 uændret.

10. I § 26, stk. 2, 1. pkt., ændres „9 og 11“ til: „9 og 19.“

Stk. 3 uændret.

Stk. 4 uændret.

Gældende lov.

steren efter forhandling med Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns magistrat og Frederiksberg kommunalbestyrelse.

§ 27. Der nedsættes et landssamarbejdsudvalg bestående af 3 repræsentanter udpeget af Den almindelige danske Lægeforening og 3 repræsentanter udpeget af det i § 26, stk. 1, nævnte forhandlingsudvalg blandt udvalgets medlemmer. Udvalget udpeges for de kommunale råds funktionsperiode.

Stk. 2. Udvalget behandler spørgsmål i forbindelse med fortolkning af overenskomster. Endvidere kan udvalget tage spørgsmål op, der forelægges udvalget af de i § 23, stk. 4, omhandlede fællesudvalg, og i øvrigt behandle spørgsmål, der ved overenskomst er henlagt til udvalget.

Stk. 3. Kan der ikke opnås enighed i landssamarbejdsudvalget om fortolkningen af indgåede overenskomster, overgår behandlingen af spørgsmålet til et voldgiftsråd, der omfatter landssamarbejdsudvalgets medlemmer samt en af parterne uafhængig formand.

Stk. 4. Rådet vælger selv sin formand, således at der til valg kræves mindst 4 stemmer. Opnås sådant stemmeflertal ikke, vælges formanden af socialministeren.

Stk. 5. Rådets kendelser er bindende for parterne. De nærmere bestemmelser om rådets virksomhed fastsættes af socialministeren efter forud indhentet erklæring fra rådet.

Stk. 6. Socialministeren bemyndiges til at oprette tilsvarende landssamarbejdsudvalg og voldgiftsråd til at behandle spørgsmål vedrørende forholdet mellem den offentlige sygesikring og henholdsvis tandlæger, jordemødre og fysioterapeuter m. v. Reglerne i stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse. Antallet af medlemmer valgt af hver af parterne kan dog fastsættes til 2.

§ 29. Såfremt Den almindelige danske Lægeforening ophører at bestå, eller såfremt der opstår en anden centralorganisation ved siden af denne forening, afgør socialministeren, til hvilke organisation de funktioner, som efter denne lov er tillagt foreningen, skal henlægges. Foranstående bestemmelse finder tilsvarende anvendelse med hensyn til Den almindelige danske Jordemoderforening.

Forslaget.

Stk. 1 uændret.

Stk. 2 uændret.

Stk. 3 uændret.

Stk. 4 uændret.

Stk. 5 uændret.

11. I § 27, stk. 6, 1. pkt., udgår „jordemødre“.

12. § 29, 2. pkt. ophæves.